

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ҚОЛДАНБАЛЫ ПСИХОЛОГИЯ КАФЕДРАСЫ

«ЖАСҚА САЙ ПСИХОЛОГИЯ» ПӘНІ БОЙЫНША
ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ

ВРs 2207-ЖАСҚА САЙ ПСИХОЛОГИЯ

6B05102 БИОЛОГИЯ МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

КРЕДИТ САНЫ-5

АЛМАТЫ, 2022

**«Жасқа сай психология» пәні бойынша
қорытынды емтихан бағдарламасы**

Емтиханға шығарылатын оқу тақырыптары: Емтиханға силлабуста берілген тақырыптар беріледі. Тақырыптың мазмұны барлық жұмыс түрлерін: дәрістер мен семинарлардың тақырыптары, сондай-ақ студенттердің өзіндік жұмысына арналған тапсырмаларды қамтиды.

Қорытынды емтихан АУЫСША өтеді

Тақырыптар:

1. Жас ерекшелік психологиясына кіріспе. Жас ерекшелік психологиясы ғылымының пәні, мақсаты және міндеттері. Жас ерекшелік психологиясы ғылымының даму тарихына концептуалды шолу.
2. «Жастық даму психологиясы» түсініктерінің арақатынасы. Жас ерекшелік психологиясының пайда болу тарихы. Қазіргі жас ерекшелік психологиясының мәселелері. Жас ерекшелік психологиясының әдістері және олардың мінездемесі (бақылау, эксперимент, диагностикалық әдіс, егіздер әдісі, лонгитюдтік әдіс, көлденең кесу).
3. Жас ерекшелік психологиясының теориялық, практикалық мәселелері Жас ерекшелік психологиясы дамуының негізгі бағыттары. Психикалық дамудың заңдылықтары.
4. Жас ерекшелік психологиясының негізгі категориялары (жас, периодизация, даму және т.б.)
5. Психологиядағы жас периодизациясы мәселесі. Э. Эриксонның тұлға дамуының эпигенетикалық теориясы мен 8 сатысын талдау. Л.С.Выготскийдің жұмыс тарындағы периодизация мәселесі. ”Жас дамуының әлеуметтік жағдайы” ұғымдары.
6. Шетелдік периодизация теорияларына сынды талдау (А.Гезелл,С.Холл,К.Бюлер, Ш.Бюлер, А.Валлон, Ж.Пиаже). Қазақстан халықтарындағы ересек адамның индивидуалды даму периодизациясының өзіндік мәселелері.
7. Тұлғаның онтогенездегі психикалық дамуы мен қалыптасуы. Бала психологиясының дамуындағы биогенетикалық және социогенетикалық бағыттар.
8. Іс-әрекетпен қарым-қатынастың баланың психикалық дамуындағы рөлі.
9. Балалар психологиясының қалыптасуындағы Ж.Ж. Руссо идеяларының мәні
10. Психика мен мінез-құлықтың туа берілетін формалары.
11. Нәрестелік кезең (0-1 жас). Нәрестелердің қабылдау мен ес, сөйлеу және ойлау процестерінің дамуы. Рекапитуляция концепциясы (Ст. Холл). Рекапитуляция теориясын сынау (Л.С. Выготский, С.Л. Рубинштейн).
12. Ж. Пиаже бойынша нәрестелердің сенсомоторлы әрекет етудің даму сатыларының классификациясы. Бір жасқа дейінгі сөйлеу мен ойлаудың тәуелсіз дамуы. Еліктеу және сөзді түсіну.
13. Жас кезеңдері және бала дамуының дәуірлері. Шетелдік периодизация теорияларына сынды талдау (А.Гезелл,С.Холл,К.Бюлер, Ш.Бюлер, А.Валлон, Ж.Пиаже). Қазақстан халықтарындағы ересек адамның индивидуалды даму периодизациясы
14. Ерте балалық шақ (1-3 жас). Л.С.Выготский бойынша 3 жас дағдарысының сипаттамасы.Бала дамуындағы орта мен үйрету мәселесі. Классикалық ассоцианизм (Дж. Локк, Д. Гартли). Үйрену мен даму заңдары.
15. Генетикалық және конвергенция теориясы. Л.С.Выготскийдің жоғарғы психикалық функцияларды дамыту теориясы.

16. Мектепке дейінгі бала психикасының дамуы. Жеті жастағы дағдарыс ұғымы. В. Штерннің екі фактордың конвергенциясы теориясы
17. Мектепке дейінгілердегі психикалық процестердің дамуының негізгі заңдылықтары. Баланың психикалық дамуы үшін сенсорлық процестерді мақсатты сәйкесті қалыптастырудың мәні (А.В.Запорожец, В.П.Зинченко, Л.А.Венгер).
18. Мектепке дейінгі балалардың танымдық процестерінің дамуы. Бала дамуындағы ойынның ролы (Штерн, Адлер, Д.Эльконин).
19. Сөздік және грамматикалық сөздің дамуы; сөз функцияларының дамуы. Эмоция-ерік сферасының дамуы. Мінездің, қабілеттердің қалыптасуы.
20. Баланы мектептегі жүйелі оқытуға дайындау (Е.Е.Кравцова).
21. Бастауыш мектеп жасындағы психиканың қалыптасуы шарттарының жалпы сипаттамасы. Бастауыш мектеп жасындағы баланың ақыл-ойы мен мінез-құлқының дамуы Әрбір жас сатысындағы психикалық даму ерекшеліктері.
22. Оқу іс-әрекеті кіші мектептегілердің жетекші іс әрекеті ретінде. Оқу іс-әрекетінің жалпы құрылымы, қалыптастыру заңдылықтары.
23. Жағдайға бағдарланған бағыт. Баланың мектепке оңай бейімделуінің әлеуметтік-психологиялық тәсілдері. Мектептегі алғашқы теориялық ойлаудың қалыптасуы (Д.Б.Эльконин, В.В.Давыдов). Ақыл -ой әрекеті мен ұғымдарды сатылап қалыптастыру (П.Я.Гальперин).
24. Жеткіншектік кезеңнің психо-физиологиялық даму ерекшеліктері
25. Жеткіншектік кезеңнің баланың дамуындағы алатын орны мен маңызы. Жеткіншек организмінің қайта құрылуы. “Дағдарыс” проблемасына теориялық көзқарастар.
26. Жасөспірім кезеңнен ерте жастық шаққа өту, оны шетел және кеңес психологиясында зерттеу.
27. Мамандық таңдаудың психологиялық ерекшеліктері. Ерте жастық шақтағы оқу іс-әрекеті. Қоғамдық өмірдегі қажеттіліктердің дамуы, жасөспірімдердің қоғамдық ұйымдарға қатысу формалары.
28. Ерте жастық шақ психологиясындағы тұлғааралық қарым-қатынастың жастық ерекшеліктері.
29. Ерте жастық шақтың психологиялық даму ерекшеліктері. Осы кезеңдегі физикалық, когнитивтік дамуы.
30. Ересектердің даму заңдылықтары. Ересектердің жас дағдарыстарының ерекшеліктері.
31. Кемелдену жасы. Кемелденуге өтудің жалпы шарттары. Кемелдену кезеңінің әлеуметтік мәні. "Акме" және акмеология ұғымы.
32. Әлеуметтік белсенділіктің ерекшеліктері. Кемелдену жасының периодизациясы."Акме" және акмеология ұғымы. Кемелдену жасының дағдарысы. Қоғамдық пайдалы еңбек жетекші іс- әрекет ретінде. Есею және өмірлік мағына мәселесі
33. Герантопсихология. Қартаю кезеңінің психологиялық сипаттамасы. Қартаюдың биологиялық, әлеуметтік критериялары мен факторлары.
34. Қартаюдың биологиялық, әлеуметтік критериялары мен факторлары. Қарт адамдардың жаңа психологиялық құрылымдары. Қартаю жасындағы қарым-қатынас.
35. Қартаюдағы жеке адам мәселесі. Ұзақ жасау мәселесі.

ЕМТИХАНҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Емтихан – ауысша

Емтихан форматы-офлайн

Тапсыру күні мен уақыты: қысқы емтихан сессиясының кестесіне сәйкес болады

Пән бойынша баға қою критерийлері:

Тест бойынша жазылған емтихан нәтижелері 100-баллды жүйеде автоматты түрде Univer жүйесінде бағаланады

Баға қою критерийлері:

Қойылған бағаның көрсеткіштері:

Бағасы	Көрсеткіштері
Өте жақсы	1. Теориялық сұрақтарға жауабы дұрыс және толық; 2. Тәжірибелік тапсырманың толық шешімін таба білген; 3. Ұсынылған ақпарат мазмұны сауатты, логикалық үйлесімді; 4. Шығармашылық қаблетін көрсетуі.
Жақсы	1. Теориялық сұрақтардың жауаптары толық емес, кейбір нақты мәселелер қалыс қалғанда немесе жартылай жауап болғанда; 2. Тәжірибелік тапсырма орындалған бірақ қалыс-қалған қателіктерде; 3. Ақпарат сауатты бірақ логикалық байланыс болмаған жағдайда;
Қанағаттанарлық	1. Теориялық сұрақтардың жауабы дұрыс, бірақ толық емес логикалық құрылымында қателіктер бар. 2. Тәжірибелік тапсырма толығымен орындалған; 3. Ақпарат сауатты бірақ логикалық байланыста кемшіліктер бар.
Қанағаттанарлықсыз	1. Теориялық сұрақтың жауабында өте көп қателіктер бар; 2. Тәжірибелік тапсырма орындалған; 3. Жауапта терминологиялық, грамматикалық, қателіктер бар, логикалық байланыста да кемшіліктер бар.

Емтихан жұмыстарын бағалау білім алушының жауабының толықтығын ескере отырып, 100 баллдық шкала бойынша жүргізіледі:

Бағалау шкаласы (%) (шкала, баллы)			
90-100 Өте жақсы	26-30	32-35	32-35
75-89 жақсы	23-27	26-31	26-31
50-74 қанағаттанарлық	14-22	18-26	18-26
0-49 қанағаттанарлықсыз	0-15	0-17	0-17

Ұсынылатын әдебиеттер:

Негізгі:

1. Жақыпов С.М. Жалпы психологияға кіріспе. – Алматы, Қазақ университеті 2014.
2. Намазбаева, Ж.Ы. Жалпы психология: оқулық/ - Алматы: Абай атын. ҚазҰПУ, 2015.- 294.

3. Жұбаназарова Н.С. Жасерекшелік психологиясы. Оқулық. МОН РК «Қазақ университеті» 2014ж.
4. Ильин Е.П. Психология общения и межличностных отношений – СПб.: Издательский дом Питер, 2014. – 576 с.
5. Лисина М.И. Проблемы онтогенеза общения. М., 2011
6. Э. Берн Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры. 2016 – 576 с.
7. Обухова Л.Ф. Детская психология. М., 2010
8. Эльконин Д.Б. Избранные психологические труды. М., 2011.
9. Леонтьев А.Н. Проблемы развития психики. - М., 2010.
10. Выготский Л.С.// Собр.соч.: в 6 т. М., 2008 Т.4

Интернет-ресурстар:

1. <http://www.psychology.ru>
2. <http://www.flogiston.ru>
3. <http://www.colorado.edu/VCRsearch/integrity/humanresearch/CITI.htm>
4. CyberBear (<http://cvbearbear.umt.edu>)
5. Все для студента - www.twirpx.com/